

PATVIRTINTA
Šiaulių lopšelio-darželio „Auksinis raktelis“
direktoriaus 2022 m. lapkričio 22 d.
įsakymu Nr. V-86

ŠIAULIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „AUKSINIS RAKTELIS“ GEROS MOKYKLOS KONCEPCIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Šiaulių lopšelio-darželio „Auksinis raktelis“ (toliau – Lopšelis-darželis) geros mokyklos koncepcija (toliau – Koncepcija) parengta, siekiant sudaryti prielaidas kelti Lopšelio-darželio veiklos kokybę, nurodyti įstaigos veiklos kryptį bei gaires ir įgalinti bendruomenės narius veikti siekiant kokybės.

2. Koncepcijos paskirtis – būti universaliu šiuolaikinės švietimo įstaigos raidos orientyru, nurodančiu, kokie Lopšelio-darželio bruožai laikomi vertingais, paskatinti Lopšelio-darželio bendruomenės kūrybiškumą bei ilgalaikės veiklos tobulinimo iniciatyvas. Ji skirta visoms interesų grupėms: pedagogams, tėvams, įstaigos administracijai, švietimo valdymo subjektams ir visuomenei.

3. Koncepcija suderinta su apsibrėžta Lopšelio-darželio misija ir vizija, su ikimokyklinio ugdymo programa „Vaikystės spalvos“, sveikatos ugdymo programa „Sveikatos spalvos“ ir kitais lokaliais teisės aktais bei parengta vadovaujantis Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“.

II SKYRIUS GEROS MOKYKLOS MODELIS

4. Gera mokykla – pamatinėmis humanistinėmis vertybėmis ugdymą grindžianti, prasmės, atradimų ir asmens ugdymo(si) sėkmės siekianti įstaiga, kuri savo veikloje vadovaujasi Lopšelio-darželio bendruomenės susitarimais ir veikia atsakingai.

5. Geros mokyklos modelyje išskirti pagrindiniai Lopšelio-darželio veiklos dalyviai: vaikai, pedagogai, ypatingą vaidmenį ikimokyklinio amžiaus vaikams turintys tėvai.

6. Koncepcijoje svarbiausiu sėkmingos Lopšelio-darželio veiklos požymiu laikomas tinkamas tarpusavio ryšių palaikymas tarp dalyvių., t. y. geri (pageidaujami, priimtini) ugdymo(si) rezultatai (vaikai), įsitraukimo į veiklą aktyvumas (tėvai), geras (pageidaujamas, priimtinas) veiklos įsivertinimas (pedagogai, tėvai) ir turtingos, įsimenančios, prasmingos, malonios gyvenimo Lopšelyje-darželyje patirtys. Abu aspektai – rezultatai ir jų pasiekimo procesas – yra lygiaverčiai.

7. Vertinant Lopšelio-darželio veiklą, laikomasi Koncepcijoje išskirtų aspektų svarbos.

8. Geros mokyklos aspektai:

8.1. Pagrindiniai ir pageidaujami Lopšelio-darželio veiklos rezultatai – vaikų asmenybės branda, individualias galimybes atitinkantys ugdymo(si) pasiekimai ir nuolatinė ugdymo(si) pažanga. Ugdytiniai suvokia save kaip asmenybes, džiaugiasi savo pasiekimais ir kantriai įveikia nesėkmes, neprarasdami tikėjimo, kad jiems pavyks. Jie priima naujus iššūkius kaip kelią į tobulėjimą, sveikai pasitiki savo jėgomis, tačiau adekvačiai ir kritiškai vertina realybę.

Lopšelyje-darželyje dėmesys skiriamas visų asmens kompetencijų, nustatytų ugdymo programose, ugdymui(si), išskirtinai vertingomis laikant sakininės kalbos bei socialines-emocines kompetencijas.

Įgyjami pagrindiniai gebėjimai, leidžiantys tapti pilietiškais, humaniškas vertybes puoselėjančiais visuomenės nariais, sėkmingai planuoti asmeninį ir profesinį gyvenimą. Vaikų pasiekimai vertinami, atsižvelgiant ne vien į apibrėžtus, programinius ugdymo tikslus, bet ir į individualias kiekvieno vaiko galias bei ypatybes, nuolatinės asmeninės pažangos siekiant vaikui tinkamu būdu ir tempu.

8.2. Gyvenimas įstaigoje: saviraiškus dalyvavimas. Jį apibūdina šie bruožai: veiklos, įvykiai ir nuotyčiai (projektai, akcijos, talkos, pramogos ir kiti renginiai); vaikų savijauta (būti priimtam, gerbiamam, saugiam, džiaugtis buvimu įstaigoje ir laikyti jį prasmingu); bendruomeniškumas (narystė, vienybė, dalijimasis, rūpinimasis kitais, pagalba, išsipareigojimai); savivalda (tarimasis, sprendimų inicijavimas, priėmimas ir įgyvendinimas, įstaigos gyvenimo kūrimas, laisvas ir atsakingas veikimas).

Įstaigos gyvenime daug įdomios veiklos, įvykių ir nuotykių, kurių iniciatoriumi bei lyderiu gali būti bet kuris Lopšelio-darželio bendruomenės narys. Vyrauja darnūs, humaniški santykiai, tolerancija ir geranoriškumas. Skatinama vaikų saviraiška, aktyvus dalyvavimas įvairiuose projektuose ir teminiuose renginiuose, kurių metu lavinami vaikų kalbėjimo, mąstymo, kūrybiškumo, lyderystės ir kiti gebėjimai, elgesio, bendravimo, bendradarbiavimo įgūdžiai. Įstaigoje puoselėjamos pozityvios vertybės, skatinamas sveikas gyvenimo būdas. Vaikai jaučiasi psichologiškai saugūs, priimti, jų nuomonė ir idėjos yra išklausomos ir gerbiamos.

Įstaigos gyvenime ryškus bendruomeniškumas. Jaučiama organizacijos narių vienybė, talkinimas kitiems, išsipareigojimas draugams ir Lopšelio-darželio bendruomenei. Tarpusavio santykiai grindžiami humaniškais geranoriškumo, pagarbos, pasitikėjimo, solidarumo, lygiateisiškumo principais. Stiprūs ryšiai tarp vaikų tėvų ir pedagogų, užtikrinantys ugdymo tikslų įgyvendinimą.

8.3. Ugdymasis: įdomus ir auginantis (stebinantis, provokuojantis, kuriantis iššūkius, pakankamai platus, gilus ir optimaliai sudėtingas); atviras ir patirtinis (pagrįstas abejone, tyrinėjimu, eksperimentavimu ir kūryba, teise klysti, rasti savo klaidas, jas taisyti); personalizuotas (suasmenintas) ir savivaldis (pagrįstas asmeniniais poreikiais ir klausimais, ugdymosi uždavinių, tempo, būdų, šaltinių ir partnerių pasirinkimu, savistaba ir įsivertinimu); interaktyvus (pagrįstas sąveikomis ir partnerystėmis, dialogiškas, bendruomeninis, tinklinis, peržengiantis įstaigos sienas (globalus)); kontekstualus, aktualus (ugdantis įvairias šiuolaikiniam gyvenimui būtinas kompetencijas, susietas su gyvenimo patirtimi, rengiantis spręsti realias pasaulio problemas, naudotis šaltinių ir informacinių technologijų įvairove).

Mokomasi spręsti gyvenimiškas problemas, ugdomos šiuolaikiniam gyvenimui aktualios kompetencijos. Mokomasi tyrinėjant, eksperimentuojant, atrandant ir išrandant, kuriant, bendraujant. Ugdymasis pagrįstas dialogu (vaikų su vaikais, vaikų ir pedagogų) ir jo metu gaunama informacija, gimstančiomis idėjomis, sukuriomomis prasmėmis. Jis persikelia už Lopšelio-darželio, virsdamas gyvenimo būdu – tęsiasi namuose, draugų būryje.

8.4. Ugdymas: tikslingas (ugdymo tikslų ir būdų parinkimas, ugdymo planavimas, pagrįsti vaikų pažinimu, ugdymosi stebėjimu, apmąstymu, vertinimu, vertinamos ir pripažįstamos pačių vaikų ugdymo(si) iniciatyvos); įvairus įvairiems (atsižvelgiantis į ugdymosi poreikių, pasirinkimų, galimybių, stilių skirtumus ir pasiūlantį įvairias bei tinkamas ugdymosi tempo, būdų, technikų galimybes); lankstus (taikantis įvairius ugdymo plano sudarymo, vaikų grupavimo, laiko ir Lopšelio-darželio erdvių bei kitų išteklių panaudojimo modelius); partneriškas.

Pedagogas yra vaiko pagalbininkas tyrinėjant pasaulį, ugdymosi partneris, tačiau ir autoritetas tose srityse, kuriose vaikui nepakanka patirties ar išminties. Ugdoma(si) pagal individualius poreikius ir pasirinkimus, pagrįstus asmenine patirtimi, siekiais, prasmės suvokimu. Ugdomosios veiklos struktūra, scenarijai gali būti labai skirtingi, įvairiai ir lanksčiai organizuojamas ugdymo(si) laikas. Ugdymo(si) šaltiniai įvairūs, įtraukiantys, tikslingi, naudojamos įvairios netradicinės priemonės.

8.5. Darbuotojai: asmenybių įvairovė. Juos apibūdina šie bruožai: nuostatų pozityvumas (savivertė; tikėjimas, pasitikėjimas ir rūpinimasis vaikais; darbo motyvacija – domėjimasis savo darbu Lopšelyje-darželyje, entuziazmas); profesionalumas (profesijai būtinų kompetencijų turėjimas ir išmintis); asmeninis tobulėjimas (savistaba, mokymasis, atvirumas naujoms patirtims, judumas); subalansuotas kolektyvas (asmenybių įvairovė ir vienas kito papildymas, pedagogų amžiaus įvairovė, kartų perimamumas).

Visus Lopšelyje-darželyje dirbančius asmenis sieja nuostatų pozityvumas, t. y. aukšta savivertė, pasitikėjimas ir rūpinimasis vaikais, aukšta darbo motyvacija, nuoširdus domėjimasis vykdoma veikla, pilietinė atsakomybė. Lopšelio-darželio darbuotojai – savo srities profesionalai, kurie rūpinasi nuolatiniu asmeniniu tobulėjimu, plečia ne tik profesinį, bet ir bendrą kultūrinį akiratį. Jie atviri naujovėms, nebijo tyrinėti ir bandyti, mokosi iš kolegų ir vaikų, nepuola į nevirtį nepavykus.

8.6. Lopšelio-darželio bendruomenė: besimokanti organizacija. Ją apibūdina šie bruožai: mokymasis su kitais ir iš kitų (bendruomenės mokymasis – dirbant su kolegomis, dalijantis patirtimi, atradimais, sumanymais ir kūriniais, stebint kolegų veiklas, drauge studijuojant įvairius šaltinius); sutelktumas (pedagogų ir kito personalo telkimas į pasidalijusias pareigomis, vienos kitoms padedančias ir bendrų profesinių tikslų siekiančias grupes); refleksyvumas (Lopšelio-darželio bendruomenės diskusijos, veiklos apmąstymas, įsivertinimas, jais pagrįsti susitarimai dėl ateities ir planavimas); mokymosi ir asmeninio tobulėjimo skatinimas (personalo tobulinimosi paskatos ir jo organizavimo sistema); organizacijos atvirumas pasauliui (partnerystės, bendri projektai ir kt.).

Savistaba, apmąstymas, ką žinau ir gebu, o ko – ne, kaip dirbu ir kaip būtų galima dirbti, tapęs įprasta praktika, kuria pagrindus asmeninio mokymosi ir mokymosi su kitais bei iš jų planavimui.

Lopšelio-darželio bendruomenė refleksyvi: apmąsto ir aptaria savo veiklą ir bendro gyvenimo įvykius, įsivertina, geba pasimokyti iš patirties ir pagrįstai planuoti. Lopšelio-darželio nariai geba bendrai formuluoti tikslus, kurti viziją, derinti asmeninius tikslus su Lopšelio-darželio tikslais.

Lopšelis-darželis yra atviras pasauliui: Lopšelio-darželio bendruomenės nariai domisi kintančia aplinka ir reaguoja į pokyčius. Skatinamas bendradarbiavimas su vietos bendruomene, išorės organizacijomis, kitomis švietimo įstaigomis.

8.7. Lyderystė ir vadyba: įgalinančios. Jas apibūdina šie bruožai: aiški, vienijanti, įkvepianti vizija (visiems žinoma, priimtina, siekiama įgyvendinti, grindžiama humaniškomis vertybėmis); dialogo ir susitarimų kultūra (visų Lopšelio-darželio bendruomenės narių dalyvavimas priimant sprendimus); pa(si)dalyta lyderystė (pagrįsta pasitikėjimu, įsipareigojimu ir įgalinimu, skatinanti imtis iniciatyvos ir priiinti atsakomybę valdymo kultūra); veiksmingas administravimas (skaidrus, paprastas, neapkraunantis, patogus administravimas, veiksmingas išteklių skirstymas ir ekonomišką jų naudojimas); kūrybiškumas ir valia veikti (idėjų kūrimas, eksperimentavimas, drąsa rizikuoti, priimti sunkius sprendimus ir atkaklumas juos įgyvendinant).

Įstaigoje skatinama įgalinanti lyderystė. Nuomonių įvairovė ir diskusijos yra neatsiejama Lopšelio-darželio gyvenimo dalis. Lopšelyje-darželyje vertinamas kūrybiškumas ir naujos idėjos, turima drąsos rizikuoti ir priimti sunkius sprendimus. Toks vadybos stilius palaiko Lopšelio-darželio, kaip besimokančios organizacijos, darbo ir bendro gyvenimo būdą.

8.8. Ugdymo(si) aplinka: dinamiška, atvira ir funkcionali. Ugdymąsi stimuliuojanti aplinka - knygos, detalių ir įrangos įvairovė, funkcionalūs ir originalūs baldai, spalvos, medžiagos, formos, apšvietimas, augalai, garsai, kvapai, patogi (ne)tvarka ir kt. Vaikų indėlis kuriant aplinką - įgyvendintos vaikų idėjos ir projektai, jų darbai, kūriniai, daiktai aplinkoje). Virtuali aplinka – Lopšelio-darželio interneto svetainės, kitų tinklalapių, mokomųjų objektų turinio ir naudojimo būdų įvairovė, gyvumas, populiarumas.

Vaikai prisideda prie Lopšelio-darželio aplinkos kūrimo savo idėjomis ir darbais, dalyvauja kuriant aplinką, kurioje jiems gera, įdomu ir smagu būti.

8.9. Lopšelio-darželio viziją ir strategiją kuria Lopšelio-darželio darbuotojai, vaikai ir jų tėvai, vietos bendruomenė ir įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, prisiimama atsakomybė už tikslų įgyvendinimą.

III SKYRIUS

KONCEPCIJOS ĮGYVENDINIMO PRIELAIDOS

9. Pagrindinė Konceptijos įgyvendinimo prielaida yra įstaigos bendruomenės pasirengimas pačiai skatinti, inicijuoti pokyčius, keisti, tobulinti Lopšelių-darželių.

10. Konceptija naudojama kaip konceptualus pagrindas ir orientyras lopšelio-darželio veiklai tobulinti.

SUDERINTA

Lopšelio-darželio „Auksinis raktelis“
tarybos posėdžio 2022 m. lapkričio 21 d.
protokolu Nr. IP-7